

Jaarverslag van de Bond van Friese Vogelbeschermingswachten over het jaar 1946.

=====

Hoewel de Bond van Friese Vogelbeschermingswachten eerst de 12e November 1947 tot stand zal komen, verdient het aanbeveling, een overzicht te geven van de toestand en de werkzaamheden der Friese Vogelbeschermingswachten gedurende het jaar 1946.

Vogelbeschermingswachten.

De 31e December 1946 bedroeg het aantal Vogelbeschermingswachten in Friesland twee en zestig.

Het waren:

1. Gesticht in 1943:
Gaasterland.
2. Gesticht in 1944:
Leeuwarden en Warga.
3. Gesticht in 1945:
Jelsum.
4. Gesticht in 1946:
Akkerwoude, Akkrum, Ameland, Augustinusga;
Beers, Beets, Bergum, Buitenpost;
Dokkum, Drachten, Driesum, Dronrijp;
Giekerk, Grouw;
Hardegarijp, Heeg, Heidenschap, Hitzum, Huizum;
Irnsum;
Joure;
Kollum;
Lekkum;
Marrum;
Oldeboorn, Oostdongeradeel, Oosterlittens, Oostermeer, Oost-
zee, Ooststellingwerf, Oudega (S), Oudega (W), Oudwoude;
Pingjum;
Rinsumageest, Roodkerk, Roordahuizum, Rottevalle, Rijperkerk;
Sint-Nicolaasga, Sneek, Spannum, Stiens, Surhuisterveen;
Terwispel, Tietjerk, Tzum;
Ureterp;
Wanswerd, Warns, Westdongeradeel, Westergeest, Winsum, Wirdum;
Wommels, Wijns, Wijtgaard;
Zuid-Drachten.

Leden.

Aanvankelijk was het de bedoeling, Vogelbeschermingswachten te stichten met een beperkt aantal leden. Voor het toezicht houden op de naleving van de Vogelwet 1936, het hoofddoel, waren maar weinig personen nodig. Daardoor komt het, dat de eerste Wachten slechts 10 tot 20 leden tellen. Later bleek de belangstelling in de provincie Friesland zo groot, dat in het belang van de Vogelbescherming een ander standpunt moest worden ingenomen. Naast het toezicht houden kwamen vogelverzorging, onderzoek en propaganda steeds meer op de voorgrond. Het ledental werd toen onbeperkt, maar aan een kleine werkgemeenschap uit de leden werd het toezicht houden opgedragen. Zo ontstonden de Wachten met 30 tot 70, ja zelfs met meer dan 100 leden.

Het aantal leden der Vogelbeschermingswachten variëerde zodoende van 10 tot 100. En achteraf bezien is het wenselijk, dit aantal zo hoog mogelijk op te voeren. Het contact met de bevolking wordt er door versterkt. Het voeren van propaganda wordt vrij wat gemakkelijker, en de financiële basis wordt niet onaanzienlijk verbreed.

De werkgemeenschap, belast met het toezicht houden op de naleving van de Vogelwet 1936, zal echter nooit meer leden mogen tellen dan voor de streek noodzakelijk is. Want rust is in de broedtijd voor de vogels een eerste vereiste.

Bestuur.

Bij schrijven van 9 April 1946 werd aan de heer J.D.Brada te Warga, voorzitter van de Vogelbeschermingswacht daar ter plaatse, vanwege het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, Afdeling Oudheidkunde en Natuurbescherming, verzocht, de leiding van deze Wachten in Friesland op zich te nemen. Hij heeft aan dat verzoek voldaan.

De meeste van de bestaande Wachten hadden een volledig bestuur. Enkele verkeerden nog in het stadium van voorbereiding.

Vergaderingen.

Verschillende Wachten drongen er reeds in 1946 op aan, een Gewestelijke vergadering bijeen te roepen. Met het oog op het onderling contact en de verdere uitbouw was daar veel voor te zeggen. Maar het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, Afdeling Oudheidkunde en Natuurbescherming, had te kennen gegeven, dat het in samenwerking met de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels vaste richtlijnen voor de Vogelbeschermingswachten zou geven. Zonder deze richtlijnen zou het niet mogelijk zijn met concrete voorstellen te komen, laat staan definitieve besluiten te nemen. Daarom werd het houden van een Gewestelijke vergadering uitgesteld.

De Vogelbeschermingswachten echter vergaderden vrij regelmatig, waarbij aan het veldwerk en de propaganda de nodige aandacht werd besteed.

Verzoekschriften.

Sommige Wachten verspreidden in haar rayon circulaires, waarin de landbouwers werd verzocht, in het belang van de vogelstand met de Wachten mede te werken.

Andere Wachten wendden zich tot het personeel der scholen om steun, of richtten zich met circulaires rechtstreeks tot de jeugd.

De Wacht Grouw verzocht om versterking van de Waterpolitie en verkreeg die.

Door de heer J.D.Brada te Warga werd 18 Mei 1946 een met redenen omkleed verzoek ingediend bij Gedeputeerde Staten van Friesland, om de vangst met netten van Goudplevieren het komende jachtseizoen niet open te stellen. Hij mocht 22 Mei 1946 bericht ontvangen, dat Gedeputeerde Staten herhaaldelijk er bij de Minister op hadden aangedrongen, de jacht op en de vangst met netten van Goudplevieren tot een zo klein mogelijk tijdsbestek te beperken of in het geheel niet toe te staan. Ook voor het komende jachtseizoen luidde het advies, dat deze jacht en vangst in het geheel niet moest worden opengesteld.

Contrôle.

Door het geringe aantal Controleurs-Vogelwet 1936 werd het toezicht meestal uitgeoefend door Vogelwachters. Ze gingen twee aan twee het veld in en hielden daarbij zo veel mogelijk de gebruikelijke wegen en paden. In ruime mate ondervonden ze bij hun werk de steun van de grondgebruikers en de plaatselijke politie.

Sommige Wachten verstrekten de politie een lijst van Vogelwachters met vermelding van het terrein, waarover elk toezicht zou houden.

Andere Wachten gaven legitimatiebewijzen uit. Ook waren er Burgemeesters, die een speciale vergunning verleenden, om tot 1 Mei bij het

constateren van een overtreding der Vogelwet 1936 het veld te mogen betreden. Het resultaat was uitstekend. De preventieve werking der Wachten was zeer groot. Waarschuwingen werden hier en daar gegeven en met succes. De volgende processen-verbaal zijn in de jaarverslagen der Wachten te vinden:

Akkerwoude : in Dantumadeel het 6e deel van het vorige jaar.
Beets : 3.
Grouw : 2.
Hitzum : 1.
Oosterzee : 1.
Oudega (W) : 1.
Wânswerd : 3.

Algemeen was men van oordeel, dat de broedtijd buitengewoon rustig was verlopen en dat het aantal jonge vogels groot was.

Vogelverzorging.

Door sommige Wachten werd een begin gemaakt met het plaatsen van nestkastjes. De wintervoeding, vooral van eenden, werd onder leiding van de heer B. Sterkenburg, voorzitter van de Leeuwarder Vogelbeschermingswacht, een waar succes. Niet alleen werden duizenden eenden geholpen, maar ook werd bij zeer velen de gedachte aan vogelbescherming gewekt of versterkt.

Propaganda.

In 1946 is er betrekkelijk weinig propaganda gemaakt. Het optreden der Vogelbeschermingswachten droeg meer een spontaan karakter. Als sprekers traden op de heren:

S. Bangma te Grouw
G. Bosch te Huizum
J. D. Brada te Warga
H. H. Buisman te Leeuwarden
Sj. Span te Cornjum
B. Sterkenburg te Leeuwarden.

Wetenschappelijk onderzoek.

Op zeer beperkte schaal werd deelgenomen aan:

1. Waarnemingen over Kievitentrek onder leiding van het Vogeltrekstation "Texel" te Leiden.
2. Vogelkundig onderzoek van houtwallen onder leiding van de Plantenziektenkundige Dienst te Wageningen.

De besturen der Vogelbeschermingswachten zullen in de toekomst aan dit onderdeel van de taak meer aandacht moeten besteden.

Warga, 10 October 1947.

De Leider der Friese V.B.W.,

J. D. Brada.

Financiëel Verslag van de Bond van Friese Vogelbeschermingswachten
over het jaar 1946.

Rekening en Verantwoording.

Ontvangsten:

Mei 14	Brada	f 5,--
Juni 10	Brada	" 5,--
" 12	Brada	" 10,--
Aug. 1	Brada	" 7,--

f 27,--

f 27,--

Uitgaven:

Mei 14	Sijtema	f 1,--
" 15	Postz.	" 3,--
" 22	Sijtema	" 1,--
Juni 12	Sijtema	" 6,25
	Postz.	" 2,40
Juli 6	Sijtema	" 4,--
Aug. 1	Sijtema	" 3,75
	Postz.	" 1,50
Oct. 28	Sijtema	" 1,55
	Postz.	" 1,25

Saldo

f 25,70

" 1,30

f 27,--

Balans.

Bezit:

Kas	f 1,30
Zuivere schuld	" 25,70

f 27,--

Schuld:

J.D.Brada Warga	f 27,--
-----------------	---------

f 27,--

Warga, 10 October 1947.

De Leider der Friese V.B.W.,

J.D.Brada.